

§

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 4948/19
13.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Драгане Миросављевић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиље АА, коју заступа пуномоћник АБ адвокат, против туженог ББ, кога заступа привремени заступник АБ1 адвокат, ради накнаде, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 13778/18 од 21.02.2019. године, у седници одржаној 13.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 13778/18 од 21.02.2019. године у делу првог става изреке којим је обавезан тужени да тужиљи исплати износ од 22.030 евра у динарској противвредности са законском затезном каматом од 04.01.2019. године до исплате, док се у делу тог става изреке, који се односи на начин исплате, наведена пресуда **ПРЕИНАЧУЈЕ**, тако што се обавезује тужени да динарску противвредност главног дуга (22.030 евра) и обрачунате камате на износ главног дуга исплати тужиљи по средњем курсу НБС важећем на дан исплате у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ наведена пресуда у преосталом делу првог става изреке, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев за износ од 9.729,03 евра у динарској противвредности према курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом од 04.01.2019. године до коначне исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка из другог става изреке наведене пресуде, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 532.876,00 динара у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужила да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 22.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 13778/18 од 21.02.2019. године ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев и обавезан је тужени да тужилји исплати износ од 31.759,03 евра у динарској противвредности према курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом од 04.01.2019. године до коначне исплате. Другим ставом изреке обавезан је тужени да тужилји накнади трошкове парничног поступка у износу од 638.450,00 динара.

Благовременом жалбом тужени је побијао наведену пресуду из свих законских разлога.

Одговором на жалбу тужила је предложила да се жалба туженог одбије као неоснована.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 386 ЗПП ("Службени гласник РС", број 72/11 са каснијим изменама и допунама), који се примењује на основу члана 506 став 2 тог закона, Апелациони суд је нашао да је жалба туженог делимично основана.

Првостепени суд при доношењу побијане пресуде није учинио неку од битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, а неосновано се жалбом туженог указује на битну повреду поступка из тачке 12 ове законске одредбе. Изрека побијане пресуде је јасна и разумљива, није противречна изнетим разлозима о битним чињеницама, који су јасни и потпуни, не постоји противречност изнетих разлога са садржином изведених доказа, те се законитост и правилност побијане пресуде могу испитати. Осим тога неосновано се жалбом туженог указује да је привременом заступнику туженог, адвокату АБ1 престало својство привременог заступника у овој парници наступањем правноснажности решења којим је прекинут поступак. Наиме, према стању у предмету решењем првостепеног суда П 16844/10 од 18.02.2011. године туженом ББ, постављен је привремени заступник адвокат АБ1 из Београда, које решење је уз тужбу са прилозима уручено именованом адвокату 07. јула 2011. године према садржини повратнице која се налази у предмету. Поступак у овој парници прекинут је решењем П 16844/10 од 26.01.2012. године и исти је настављен решењем П 16844/10 од 28.12.2012. године, које решење је достављено привременом заступнику туженог адвокату АБ1 дана 23. јануара 2013. године о чему постоји потписана доставница у предмету. Одредбом члана 82 ЗПП прописано је да привремени заступник има у поступку за који је постављен сва права и дужности законског заступника. Привремени заступник предузима парничне радње у поступку све док се странка, њен законски заступник или пуномоћник не појави пред судом или док орган старатељства не обавести суд да је поставио старатеља. Сходно изнетом, привременом заступнику туженог, адвокату АБ1 није престало својство привременог заступника, јер одлуком о прекиду поступка

парнични поступак није правноснажно окончан. Привремени заступник туженог уредно је позиван на рочишта за главну расправу, те је у његовом присуству одржано рочиште за главну расправу 21.02.2019. године, када је иста након извођења доказа закључена, те не стоји битна повреда поступка из члана 374 став 2 тачка 7 ЗПП на коју се садржином жалбе указује.

Оценом изведених доказа првостепени суд је утврдио да је тужила, као носилац станарског права закључила уговор о коришћењу стана број 42/87 од 07.05.1987. године за стан аа2, где је наведено да ће стан користити са својим супругом, овде туженим. Уговор је сачињен на основу уговора о замени станова број 1895 од 06.05.1987. године. Тужени је закључио уговор о стицању својине на предметном стану 28.10.1991. године, који је оверен у Трећем општинском суду у Београду под Ов.бр. 1680/91 дана 30.10.1991. године, а уговор је у његово име по овереном овлашћењу потписао Јован Марков. Правноснажном пресудом Трећег општинског суда у Београду П 3782/01 од 24.06.2002. године утврђено је да тужила има право сусвојине на 1/2 идеалног дела на стану аа по основу брачне тековине што су тужени ББ и ББ1 дужни да признају. Пресуда је постала правноснажна 13.01.2004. године. Оценом налаза и мишљења вештака утврђено је да просечна месечна нето закупнина предметног стана за период од 05.10.1995. године до 30.06.2014. године (224,84 месеца) износи 260 евра, док је просечна месечна нето закупнина за предметни стан за период од 01.07.2014. године до 26.11.2015. године (16,87 месеци) по ценама на дан вештачења 04.01.2019. године износила 300 евра. Укупна нето закупнина предметног стана за период од 05.10.1995. до 26.11.2015. године по ценама на дан вештачења 04.01.2019. године износила је укупно 63.518,06 евра, а 1/2 наведеног износа за наведени период по ценама на дан вештачења је износила 31.759,03 евра, односно у динарској противвредности по званичном курсу НБС 3.753.746,11 динара. Пресудом Првог основног суда у Београду П 23621/12 од 15.07.2014. године, која је постала правноснажна 24.03.2015. године, пресуђено је о тужбеном захтеву за накнаду због издавања предметног стана за период од 15.03.1995. до 04.10.1995. године и утврђено је као неспорно међу странкама да је предметни стан у улици аа издаван од 1991. године до закључења уговора о купопродаји стана 27.11.2015. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је предметни аа површине 59 м², заједничка имовина парничних странака, јер је исти откупљен за време трајања брачне заједнице парничних странака и издаван у закуп од стране туженог у периоду од 1991. до 2015. године. Месечна закупнина за предметни стан утврђена је оценом налаза и мишљења судског вештака. Имајући у виду да је тужила сувласник 1/2 предметног стана по основу брачне тековине, те да је стан издаван у наведеном периоду и да је правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П 23621/12 од 12.07.2014. године пресуђено о тужбеном захтеву за накнаду због издавања предметног стана за период од 15.03.1995. до 04.10.1995. године, то је по налажењу првостепеног суда у смислу члана 210 и 214 Закона о облигационим односима тужени у обавези да тужилци накнади износ од 31.759,03 евра у динарској противвредности. Ово због тога што се ради о стану који представља заједничку имовину парничних странака са по 1/2 идеалног дела, те како је тужени издавао спорни стан и убирао целокупну закупнину он је пасивно легитимисан у овој парници.

По налажењу Апелационог суда, првостепени суд је правилно и потпуно

утврдио чињенично стање, које се жалбеним наводима туженог не доводи у сумњу, а затим правилно закључио применом материјалног права да тужила у конкретном случају, као сувласник има право на накнаду за коришћење предметног стана, од стране туженог као другог сувласника, сразмерно свом делу. Из чињеничних навода тужбе произилази да је тужила тражила накнаду за коришћење сувласничке ствари од стране туженог, с обзиром да је предметни стан стечен у току трајања брачне заједнице парничних странака откупом, али како је тужени оспоравао тужили њен сувласнички удео на стану, то је она поднела тужбу за утврђење брачне тековине, али како је тужени у међувремену закључио уговор о поклону и свом оцу ББ1 поклонио предметни стан, због тога је тужила била принуђена да поднесе и тужбу ради поништаја наведеног уговора. Тужила је осим тога 06.05.2011. године поднела суду предлог за деобу непокретности и то предметног стана, па је решењем Првог основног суда у Београду Р1 552/13 од 08.07.2013. године утврђено да физичка деоба стана није могућа, већ да ће се деоба извршити јавном продајом. Није спорно међу странкама да су закључили уговор о купопродаји непокретности 26.11.2015. године, којим је тужила, као продавац продала туженом, као купцу своју 1/2 идеалног дела предметног стана за купопродајну цену у износу од 35.000 евра.

Одредбом члана 14 Закона о основама својинскоправних односа прописано је да сувласник има право да ствар држи и да је користи заједно са осталим сувласницима сразмерно свом делу, не повређујући права осталих сувласника. У сувласничком режиму, када не постоји споразум сувласника о начину коришћења сувласничке ствари или о деоби, сваки од сувласника може тражити уређење управљања и коришћења заједничке ствари по правилима Закона о ванпарничном посутпку, односно деобу заједничке ствари. У случају оспоравања права својине или права на судржавину или права на деобу истицањем материјалноправних приговора који одлажу деобу или онемогућавају судржавину, сваки сувласник може поднети тужбу ради предаје непокретности у судржавину, па сувласник који није држалац сувласничке непокретности, уколико није предузео наведено не може се сматрати сувласником који се активно понашао у односу на ствар која је у сувласништву. Другим речима у таквој ситуацији, други сувласник који држи целу ствар није дужан да накнади вредност користи коју је имао од употребе, јер евентуални прелаз користи има свој основ у правној природи сувласништва, па у таквој ситуацији нема места примени члана 210 став 1 Закона о облигационим односима. Међутим, код утврђеног да је предметни стан представљао брачну тековину парничних странака, да је уговор о откупку стана закључио тужени, а затим исти поклонио свом оцу, оспоравајући тужили њен сувласнички удео, због чега је она била принуђена да води претходно наведене парнице у којима је утврђен њен сувласнички удео од 1/2 идеалног дела на предметном стану и утврђена ништавост уговора о поклону у том делу, те затим покренула поступак физичке деобе стана, а да је тужени издавао предметни стан, то тужила има право на накнаду за коришћење предметног стана од стране туженог, у висини закупнине за такав стан сразмерно свом сувласничком уделу. Наиме, одредбама члана 38 и 39 Закона о основама својинскоправних односа је између осталог прописано право власника ствари на накнаду за коришћење ствари од лица које држи његову ствар у зависности од тога да ли се ради о савесном или несавесном држаоцу. Савестан држалац постаје несавестан од тренутка када му је тужба достављена, али власник може доказивати да је савестан држалац постао несавестан и пре достављања тужбе (члан 39 став 7 наведеног закона). Имајући у виду утврђено чињенично стање, које јасно указује на

тужиљину активну улогу, као сувласника да предметни стан држи и користи, с обзиром на парнице које је водила против туженог, што са друге стране јасно указује да је тужени несавестан држалац предметног стана у целом периоду који је предмет тужбеног захтева (од 05.10.1995. до 26.11.2015. године), то су као неосновани оцењени сви жалбени наводи туженог да би тужиља имала право на накнаду за коришћење сувласничке непокретности, тек од доношења пресуде Трећег општинског суда П 3782/01 од 24.06.2002. године, односно од њене правноснажности, када је утврђено право својине тужиље на 1/2 идеалног дела предметног стана. Због тога тужиља има право на накнаду за коришћење сувласничке непокретности, па делимично другачији разлози првостепеног суда у погледу примене материјалног права нису били од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Међутим, како је тужени истакао приговор застарелости потраживања у жалби која је изјављена на претходну пресуду донету у овој парници и како је у поновном поступку привремени заступник туженог остао при датом одговору на тужбу и свим изнетим наводима, а могућност истицања материјално правних приговора (приговора застарелости потраживања) није ограничена на припремно рочиште или прво рочиште за главну расправу ако припремно није обавезно, то је у конкретном случају првостепени суд пропустио да оцени основаност овог материјално правног приговора. Имајући у виду утврђено чињенично стање и да је тужба у овој парници поднета 20.12.2004. године, а да потраживање накнаде штете застарева за три односно пет година у смислу члана 376 Закона о облигационим односима, то је предметно потраживање делимично застарело за период који се односи на накнаду за коришћење сувласничке непокретности закључно са 20.12.2001. године, јер је до доношења тужбе протекао рок застарелости од три године. Због тога тужиља има право на накнаду за коришћење сувласничке непокретности у периоду од 20.12.2001. године до 26.11.2015. године у висини просечне месечне закупнине за такав стан, која је утврђена правилном оценом налаза и мишљења судског вештака у овој парници, а што укупно износи 22.030 евра.

Осим тога, простепени суд је погрешно применио материјално право када је одлучио о начину исплате законске затезне камате на новчано потраживање изражено у еврима, јер се обрачуната законска затезна камата и динарска противвредност главног дуга имају обрачунати у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије важећем на дан исплате, сходно одредби члана 395 ЗОО. Наведеном одредбом прописано је да ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниој валути, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе.

Полазећи од наведеног, овај суд је применом члана 390 и 394 тачка 4 ЗПП-а одлучио као у ставу првом и другом изреке.

Сходно одредби члана 165 став 2 ЗПП-а решење о трошковима поступка је преиначено, тако што су тужиљи признати нужни трошкови за вођење ове парнице, а према вредности предмета спора са којом је успела у парници у укупном износу од 532.876,00 динара. Тужиљи су признати трошкови за састав тужбе и четири образложена поднеска у износу од по 16.500,00 динара, за заступање од стране адвоката на три одржана рочишта у износу од по 18.000,00 динара и заступање на пет

неодржаних рочишта у износу од по 9.750,00 динара, за састав три жалбе по 33.000,00 динара, трошкове вештачења у износу од 15.000,00 динара и на име трошкова привременог заступника у износу од 110.000,00 динара, као и на име судске таксе за тужбу и пресуду у износу од по 61.813,00 динара. Приликом обрачуна наведених трошкова овај суд је имао у виду важећу Адвокатску и Таксену тарифу у време пресуђења.

Имајући у виду успех туженог са жалбом признати су му трошкови на име састава жалбе, сразмерно успеху у другостепеном поступку у износу од 22.500,00 динара, док је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен, јер трошкови поводом одговора на жалбу не представљају нужне трошкове за вођење парнице.

**Председник већа-судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић